

Ref. : CO GB 5

Dienst Gezinnen - administratieve controle

👤 Tatieanne Lefebvre
📞 02/ 435 63 52
✉ admin.ctrl@iriscaire.brussels

Brussel, 12/09/2019

Betreft: Voorwaarden voor opening van het recht op gezinsbijslag

Mevrouw, Mijnheer,

1. INLEIDING: CONTEXT

Deze omzendbrief wil op praktische wijze de uitvoering uitleggen van artikel 4, 1° en 2° van hoofdstuk 2 van de ordonnantie van 25 april 2019 tot regeling van de toekenning van gezinsbijslag in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ("ordonnantie"). Dit artikel stelt de voorwaarden vast waaronder een kind toegang krijgt tot de Brusselse gezinsbijslag.

In het nieuwe kinderbijslagsysteem vanaf 1 januari 2020 vormt de toestand van het rechtgevendende kind het vertrekpunt van het onderzoek van het recht op kinderbijslag: zijn woonplaats, zijn daadwerkelijke verblijfplaats en zijn recht op verblijf.

Wij bespreken in deze omzendbrief niet de bijzondere voorwaarden in art. 4, 3°, van de ordonnantie (betreffende het kind van ten minste 18 jaar). Die komen in een andere omzendbrief aan bod.

2. DE BEVOEGDE ENTITEIT

Vooraleer bepaald wordt of een kind aanspraak kan maken op kinderbijslag op basis van de ordonnantie, moet er worden vastgesteld of de GGC wel de bevoegde Belgische deelentiteit is om een eventueel recht te onderzoeken. Het samenwerkingsakkoord van 6 september 20171 tussen de vier entiteiten maakt het

¹ Samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waals Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de aanknopingspunten, het beheer van de lasten van het verleden, de gegevensuitwisseling inzake de gezinsbijslagen en de praktische regels betreffende de bevoegdheidsoverdracht tussen de kinderbijslagfondsen. Dit akkoord wordt toegelicht door de CO 1423 van 1 januari 2019.

mogelijk de bevoegde entiteit in kaart te brengen. Het is belangrijk te benadrukken dat het samenwerkingsakkoord tussen entiteiten met name de cumulaties tussen entiteiten wil voorkomen en dat de beginselen die er in vastgelegd zijn, **vóór** de ordonnantie van toepassing zijn. Als de GGC als bevoegde entiteit wordt aangeduid op basis van het samenwerkingsakkoord, dan zal **alleen** die entiteit het eventuele recht op kinderbijslag onderzoeken.

Ter herinnering, de bij het samenwerkingsakkoord bepaalde aanknopingscriteria om de bevoegde entiteit te vast te stellen, zijn in volgorde de volgende:

1. De wettelijke woonplaats van het kind;
2. De feitelijke verblijfplaats van het kind;
3. De lokalisatie van de vestigingseenheid of, wanneer dat gegeven niet beschikbaar is, van de exploitatiezetel van de huidige werkgever of van de laatste werkgever van de sociaal verzekerde in België
4. De wettelijke woonplaats of de laatste wettelijke woonplaats van de sociaal verzekerde in de entiteit;
5. De lokalisatie van het sociaalverzekeringsfonds waarbij de sociaal verzekerde is aangesloten als zelfstandige;
6. De lokalisatie van het bureau van de laatst gekende kinderbijslaginstelling die de gezinsbijslagen toekende.

Voor **het gelokaliseerde kind in België** zijn alleen de criteria 1 en 2 relevant om de bevoegdheid te bepalen. Geen enkel, al dan niet officieel, document prevaleert op de geïdentificeerde wettelijke woonplaats (factor 1). Voor factor 2 bepaalt de omzendbrief met de instructies in verband met dit samenwerkingsakkoord (CO 1423) welke documenten de verblijfplaats van het kind in een entiteit (punt I.B) kunnen vaststellen.

Het derde lid van artikel 2 van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat de aanknopingsfactoren 1 en 2 toegepast op de toekomstige moeder, vaststellen welke entiteit voor de **vooruitbetaling** van kraamgeld bevoegd is. Factor 1 is doorslaggevend om de bevoegde entiteit te bepalen: hij heeft betrekking op het grootste deel van de rechtgevende kinderen.

De door de instelling verrichte stappen om een aanvraag om recht op kinderbijslag te onderzoeken, zijn de volgende²:

1. Het raadpleegt het Rijksregister van de natuurlijke personen (RNP) om de woonplaats van het kind op te sporen.
2. Als het kind zijn woonplaats in België heeft, wordt de bevoegde deelentiteit bepaald op basis van dat **enige** criterium.

²Voor de evolutie van de bevoegdheid in de tijd, zie artikel 6 van het samenwerkingsakkoord en CO 1423, punt II. Deze CO behandelt dit punt niet.

3. Als het kind zijn woonplaats niet in België heeft, maar uit de ad hoc documenten zoals bepaald bij de CO 1423 blijkt dat het zijn verblijfplaats³ heeft in België, wordt de bevoegde entiteit bepaald op basis van dat criterium,

Als het kind zijn woonplaats niet in België heeft en er niet verblijft, wordt de bevoegde entiteit bepaald op basis van de aanknopingsfactoren 3 tot 6.

3. VOORWAARDEN VOOR DE OPENING VAN HET RECHT : WOONPLAATS VAN HET KIND (HOOFDVERBLIJFPLAATS) IN HET TWEETALIG GEBIED BRUSSEL-HOOFSTAD

De ordonnantie regelt de voorwaarden voor opening van het recht op kinderbijslag in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de kinderen die er gedomicilieerd zijn⁴. Het recht op kinderbijslag ontstaat rond het kind, zodat de woonplaats van het kind het criterium wordt dat toegang geeft tot dit stelsel.

3.1. Definities:

Volgens artikel 3 van de ordonnantie wordt verstaan onder:

- Rijksregister van de natuurlijke personen: het door de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen geregelde register;
- Woonplaats: de plaats waar de persoon zijn hoofdverblijfplaats heeft volgens de gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen (RNP) en waar die persoon daadwerkelijk hoofdzakelijk verblijft.

3.2. De regel:

Om recht op kinderbijslag te hebben, moet het kind zijn woonplaats⁵ hebben in één van de 19 gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (art. 4, 1°, van de ordonnantie).

De inschrijving in het RNP veronderstelt de **hoofd**verblijfplaats⁶ en **werkelijke** verblijfplaats van het kind. De informatie zoals vermeld in het bevolkingsregister is rechtsgeldig tot het bewijs van het tegendeel⁷.

³ Zoals bedoeld in art. 2, eerste lid, 2., van het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017.

⁴ Onverminderd de toepassing van het recht van de Europese Unie, de internationale overeenkomsten en algemene afwijkingen.

⁵ Zie hierboven punt 3.1, tweede streepje

⁶ Art. 2 en art. 3, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

⁷ Art. 4, tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. Met name de sociale inspectiedienst van Iriscare zal het tegenbewijs kunnen leveren.

3.3. Aandachtspunten:

Op basis van het RNP en de KSZ-stromen die er betrekking op hebben, stelt de uitbetalingsinstelling vast dat aan de voorwaarde in artikel 4, 1°, van de ordonnantie voldaan wordt. Zij volgt de evolutie op van de door het RNP geleverde informatie om na te gaan of aan deze voorwaarde vervuld blijft.⁸

3.3.1. In geval van **verandering van woonplaats** in België naar een andere deelentiteit, past zij de instructies toe in het samenwerkingsakkoord⁹ met betrekking tot bevoegdheidsverandering.

3.3.2. In geval van een erkende en niet-tijdelijke **uitschrijving uit het RNP** (vergissing of een bijvoorbeeld niet-geregistreerde verhuizing), gaat zij eerst de eventuele bevoegdheid na van een deelentiteit op basis van de aanknopingsfactoren 2 tot 6.

Als de bevoegde entiteit de GGC is op basis van aanknopingsfactor 2 (lokalisatie in Brussel, maar geen woonplaats), wordt de ordonnantie niet toegepast en kan het recht op kinderbijslag niet worden geopend. De uitbetalingsinstelling zal de aanvraag/het dossier weigeren of het recht intrekken.

Als de bevoegde entiteit de GGC is op basis van aanknopingsfactor 3 tot 6 (het kind is niet in België "gelokaliseerd"), onderzoekt zij het recht op basis van de internationale akkoorden en Europese regelgevingen waaraan België onderworpen is of op basis van de toepassing van een algemene afwijking.

3.3.3. In geval van **schraping van het kind uit het RNP**, wanneer de GGC bevoegd is overeenkomstig de aanknopingsfactoren, kunnen zich twee situaties voordoen:

als het kind verblijft in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, zal het recht op kinderbijslag onderbroken zijn;

als het kind in het buitenland verblijft, zal een eventueel recht worden toegekend overeenkomstig het recht van de Europese Unie, de internationale overeenkomsten en algemene afwijkingen.

3.3.4. **Het kind heeft zijn woonplaats in één van de 19 gemeenten** van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad maar uit andere informatie dan die geleverd door het RNP blijkt dat **het daadwerkelijk buiten dit gebied verblijft**. Het kan ofwel daadwerkelijk buiten België, ofwel in een andere entiteit¹⁰ verblijven.

⁸ geldend tot het tegendeel bewezen is.

⁹ Art.6 van het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017

Als het daadwerkelijk buiten België verblijft, terwijl het zijn woonplaats heeft in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, is de GGC bevoegd om het recht te onderzoeken. Het recht zal worden onderzocht op basis van internationale regelgevingen, het Europese recht en algemene afwijkingen. Als die niet van toepassing zijn, zal het recht voor deze periode moeten worden geweigerd.

Als het daadwerkelijk in België in een andere entiteit dan de GGC verblijft, terwijl het in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad zijn woonplaats heeft, blijft de GGC bevoegd om het recht te onderzoeken. Als het kind zijn hoofdverblijfplaats behoudt op het adres van zijn woonplaats, ondanks het feit dat het een tijdelijke feitelijke verblijfplaats in België heeft op een ander adres op het nationale grondgebied, is er geen belemmering om de voorwaarde in artikel 4, 1°, van de ordonnantie¹¹ toe te passen.

Opmerking: er moet worden op gewezen dat de verblijfplaats van de bijslagtrekkende geen weerslag heeft op de voorwaarden voor opening van het recht krachtens de ordonnantie en dat de kinderbijslag kan worden uitbetaald aan de bijslagtrekkende die niet in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad verblijft.¹²

4. VERBLIJFVERGUNNING VAN HET RECHTGEVENDE KIND MET BUITENLANDSE NATIONALITEIT

Overeenkomstig artikel 4, 2°, van de ordonnantie moet het rechtgevende kind met buitenlandse nationaliteit begunstigde zijn van een verblijfsvergunning. Artikel 3, 1°, omschrijft dit begrip als volgt: “ begunstigde van een verblijfsvergunning: de begunstigde van een machtiging of toelating, voor een persoon die niet de Belgische nationaliteit heeft, om te verblijven in België of er zich te vestigen, in overeenstemming met de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen”.

We wijzen u erop dat het attest van immatriculatie geen geldige verblijfsvergunning is.¹³

De informatie met betrekking tot verblijfsvergunningen van niet-Belgische rechtgevende kinderen wordt behandeld door een aanvullende omzendbrief bijlage 2 die met name de inhoud beschrijft van flux P031 over de momenteel al beschikbare verblijfsvergunningen. In gevallen waarbij de gegevens van die flux P031 niet beschikbaar of bruikbaar zijn, moet men zich richten tot de bijslagtrekkende om de nodige gegevens te verkrijgen.

¹⁰ Bepaling van de daadwerkelijke verblijfplaats via een officieel document of een controle aan huis.

¹¹ Het tijdelijke verblijf van het rechtgevende kind in een andere entiteit van het Belgische grondgebied zal via een aanvullende bijlage 1 bij deze omzendbrief worden verduidelijkt.

¹² Art. 19, §1, van de ordonnantie.

¹³ aldus verduidelijkt in de toelichting van de ordonnantie. Dat standpunt is echter in strijd met het arrest van het Hof van Cassatie van 8 april 2019 dat besliste dat het kind dat begunstigde is van een attest van immatriculatie houder is van een verblijfsvergunning, zelfs als het gaat om een tijdelijke en precaire vergunning.

Vreemdelingen die een verblijfsvergunning hebben, worden ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen op basis van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat ook indicatief is voor hun verblijfsituatie.

Bijzonderheid voor kinderen jonger dan 12 jaar: ze beschikken persoonlijk niet over een vergunning die de wettigheid van hun verblijf aantoot. De wettigheid van verblijf volgt op die van de ouders/één van hun ouders. Ze kunnen echter op aanvraag van hun ouder een identiteitsdocument krijgen, dat geen verblijfsvergunning is in de zin van artikel 4, 2°, van de ordonnantie.

5. UITWERKING IN DE TIJD

Artikel 6 van de ordonnantie beschrijft de uitwerking in de tijd van het krijgen van een verblijfsvergunning (eerste lid) of van de erkenning van de status van vluchteling, staatloze of de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus (tweede lid), waarbij daarnaast wordt rekening gehouden met de gevolgen van de toepassing van artikel 28 van de ordonnantie (zie CO GB 3).

Concreet vangt de begindatum van het recht op kinderbijslag voor een kind met buitenlandse nationaliteit aan op de eerste dag van de maand na die waarin het een geldige verblijfsvergunning krijgt of vanaf de eerste dag van de maand na die waarin de erkenningsbeslissing van de status van staatloze¹⁴ vluchteling of de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus wordt genomen.

6. OVERGANGSMAATREGELEN : ARTIKEL 37 VAN DE ORDONNANTIE

Artikel 37 bepaalt: "Buitenlandse kinderen met een recht op gezinsbijslag op grond van een Belgische kinderbijslagregeling voor de maand december 2019, worden geacht de voorwaarde te vervullen bepaald in artikel 4, 2°." Het gaat om de voorwaarde voor het rechtmatige verblijf van het niet-Belgische rechtgevend kind.

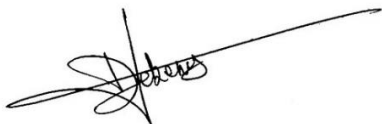
Die bepaling voorziet in een maatregel ter vrijwaring van de rechten van buitenlandse kinderen gerechtigd op kinderbijslag op grond van een Belgische regeling voor de maand december 2019 uiterlijk tot de maand waarin zij 25 jaar worden, zonder rekening te houden met de in artikel 4, 2°, vastgelegde voorwaarde, voor zover ze voldoen aan alle andere bij de ordonnantie vastgelegde voorwaarden.

¹⁴ En voor zover de erkende staatloze houder is van een verblijfsvergunning.

Aan de rechtmatigheidsvoorwaarde van hun verblijf wordt geacht voldaan te zijn zonder tijdsbeperking en voor zover het recht niet wordt onderbroken. In geval van rechtsonderbreking is de overgangsmaatregel van art. 37 van de ordonnantie voor een nieuw recht gebaseerd op de ordonnantie niet meer van toepassing. De naleving van de verblijfsvergunningsvoorwaarde in deze hypothese van nieuw recht moet daadwerkelijk worden gecontroleerd.

Dank u voor uw medewerking.

Hoogachtend.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tania Dekens', with a long horizontal stroke extending to the right.

Tania Dekens,
Leidend ambtenaar